

SVAR

MÅLING AF ÆNDRINGER

SPØRGSMÅL 1.

- a. Dendrokronologi
- b. Træet er 22 år gammel. Det har fået sine ar fra en skovbrand.

SPØRGSMÅL 2.

- a. Så vi kan få kendskab til ændringer i luftens indhold af drivhusgasser.
- b. Dens afledes beliggenhed betyder, at luften er uforstyrret.
- c. For at bestemme mønstre og forudsige fremtidige ændringer.

EKSTREME VEJRFORHOLD

SPØRGSMÅL 1.

ORKAN = det nordvestlige Atlanterhav, den centrale og østlige del af det nordlige Stillehav, Det Caribiske Hav og Den Mexicanske Golf

TYFON = den nordvestlige del af Stillehavet

CYKLON = Den Bengalske Havbugt og Det Arabiske Hav, den sydvestlige del af Stillehavet og den sydøstlige del af Det Indiske Ocean, den sydvestlige del af Det Indiske Ocean

SPØRGSMÅL 2.

Der er hedebløge, når den daglige **MAKSIMUMSTEMPERATUR** er 5°C højere end den gennemsnitlige maksimumstemperatur i **5** dage eller mere.

Lange perioder med **VARMT** vejr kan give sundhedsproblemer såsom hedeslag og endda **DØD**.

En **KULDEBØLGE** er et pludseligt og hurtigt temperaturfald inden for **24** timer. **MINIMUMSTEMPERATUREN** afhænger af **REGIONEN** og tidspunktet på året.

SMÅBØRN, ældre, kronisk syge, personer, der arbejder udendørs, og de **HJEMLØSE** er særligt udsatte for stærk varme og kulde.

SVAR

VIRKNINGER PÅ MENNESKER

SPØRGSMÅL 1.

SPØRGSMÅL 3.

Myg

VIRKNINGER PÅ BIODIVERSITETEN

SPØRGSMÅL 1.

GRØNLANDSHVAL

Deres adgang til føde vokser.

Vandmiljøet bliver varmere.

De opdager slægtninge, som de har været adskilt fra i flere århundreder af den arktiske havis.

Jagtsæsonen varer nogle få uger længere om sommeren end tidligere (f.eks. i 1980).

Havisen er tyndere, hvilket betyder, at der er mere fytoplankton at spise.

ISBJØRN

Jagtområdet bliver mindre.

De har svært ved at finde et sted at bygge hule og føde unger.

De kan ikke træde vande til evig tid — men der bliver mindre og mindre is at hvile sig på.

De har svært ved at finde en mage.

Havisen er tyndere, hvilket betyder, at der er mere fytoplankton at spise.

SVAR

SPØRGSMÅL 2.

Koraller er rent faktisk små dyr, der fastgør deres skeletter på klippemateriale. **SANDT**

Koralrev er følsomme over for temperatursvingninger, men ikke over for lys. **FALSK**

Koralrev bryder sig ikke om forurennet vand. **SANDT**

Koralrev får deres farverige udseende fra de alger, der lever på korallerne. **SANDT**

Når koraller belastes for meget, forekommer der koralblegning **SANDT**

Koralblegning gør korallerne gule. **FALSK**

Koralblegning belaster normalt korallerne, så de dør. **FALSK**

Koralblegning kan forbindes med klimaændringer som følge af varmere have. **SANDT**

HAVENE I FRONTLINJEN

SPØRGSMÅL 1.

Fast is i form af gletschere og ismasse smelter hurtigere og hurtigere, og afstrømningen ender i havet.

Havene opvarmes, dvs. de optager mere plads.

SPØRGSMÅL 2.

Kuldioxid (CO₂).

SPØRGSMÅL 3.

Siden den **LANDBRUGSMÆSSIGE** / **INDUSTRIELLE** revolution er havet blevet langt mere surt. I de sidste **200** / **400** år har det optaget 500 mia. CO₂ fra atmosfæren. Det er svært at forestille sig så enorme mængder. En stor del af denne CO₂ er fremstillet gennem menneskelige aktiviteter såsom **UDVINDING** / **AFBRÆNDING** af fossile brændstoffer som f.eks. kul, benzin og jetbrændstof.

CO₂ er en kraftig drivhusgas. Det betyder, at det fungerer som et **GLASTAG** / **TRÆTAG** over atmosfæren, der slipper sollys ind, men fanger **VARME** / **FØRURENING**, så den ikke kan slippe ud.

Havene optager hvert år en **TREDJEDEL** / **FJERDEDEL** af den CO₂, som mennesket producerer, hvilket medfører, at der lagres en stigende mængde gas i vores have. Dette regulerer det globale **KLIMA** / **VEJR** og medfører, at vores gletsjere og havis ikke smelter så hurtigt. Hvis det ikke var for denne fantastiske egenskab ved havet, ville temperaturerne være steget **MERE** / **MINDRE**, end vi hidtil har set.

SPØRGSMÅL 4.

KLIMAÆNDRINGERNES INDVIRKNING PÅ HAVENE

<p>Forsuring — nogle krebsdyr kan ikke danne skaller</p>	<p>Koralblegning</p>	<p>Masseudvandring af marine arter, der søger efter de rette fødnings- og gydningsforhold</p>
<p>Smeltende havis: øget havniveau algeproduktionen falder, hvilket påvirker fødevarekæden tab af levesteder for mennesker og dyr</p>	<p>Ændrede strømme, der påvirker de globale vejrforhold</p>	<p>...</p>